

oraz Wojsko i Służby Powojennej
87-100 Toruń, ul. Podmurna 53, tel. 0043 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl, www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 1410502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Fot. G. G. G.

Kośćmi
z synem

AK Okr. 4-osa

NAŁĘCI-SZCIEPRAŃSKA Maria
z d. Kujatowicz
ps. "Marysia"

4023/4SK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

T: 4023/WJK

Natecz - bnieprawość Maria

z d. Kujawic

ps. 'Marysia'

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 — relacja własna ✓ K. 1, 5-1

I/2 — dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ K. 2, 5-2

I/3 — inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 — dot. rodziny relatora —

III/2 — dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 — dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — Inne...

IV. Korespondencja ✓ K. 4, 5-4

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) ✓ 1

VI. Fotografie: —

I 11 Relacja wstawiła

- Życiorys Marii Świeprawkiej, napisany przez M. Świeprawką,
nadesłany przez Jacka Natyca - Świeprawkiego (syn), dn. 07.12.2009 r.,
ksero, k. 1 o. 1

Życiorys

Urodziłam się 7.08.1916 r. w Łomży. W 1934 r. ukończyłam
Szkołę Handlową w Łomży i przebywałam w domu rodzicielskim.

W 1938 r. zarządziłam wiosek maternalski i wyjechałam do
Hadorie. W grudniu 1939 r. przedostałam się do Warszawy,
a następnie w 1940 r. wyjechałam do Łukowa. W listopadzie
1941 r. przeniosłam się do Warszawy.

15. II. 1942 r. zostałałam do Ruchu oporu A. K. gdzie do 19. VIII 1944
byłam łączniczką posterunku w „obroży” na terenie podwarszawskim
i w Warszawie, następnie w Podkrośziu „Olsztyn - Suchola” pod
dowodnictwem p. k. Ludomira Wysockiego ps. „Rosa”, „Mroź”
w Warszawie i na terenie północnego Mazowsza z prze-
kroczeniem granicy. Przeniosłam kartary i korespondencję.

19. VIII 1944 r. zostałałam przez oddziały niemieckie wyprzedzona
z Warszawy do Pruszkowa i następnie do Pruska woj.
radomskiego.

27. I. 1945 r. zostałałam wyprzedzona przez Armie Radzieckie
Przebywałam w Prusku w grupie wysiedlonych uchodźców
z Warszawy.

20. III. 1945 r. wyjechałam do Warszawy. 10. IX. 1945 r. wyje-
chałam do Bregu w/bdrg, później do Świebodzina, Grieme
Krokon, Skolimowa - Warszawa.

W 1954 r. ordonowałam i 18. II. 1955 r. zamieszkałam w Łomży
przy rodzinie - wychowywałam dwoje dzieci.

1. II. 1956 r. rozpoczęłam pracę w Internacie Zespołu Szkół
Lubomyskich w Łomży. Po 20 latach pracy w administracji ja-
ko st. referent przesłałam na rentę 31. VIII. 1976 r.

Marie Włoyosowska

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora.

- Pismo z B o Wi i) z dn. 8.03.1965r. Msp./rkp. Ksenkopia, k. 1, s. 1. (razem z zaświadczeniem Nr DK-2165/4 z 28.02.1965.
- Oświadczenie świadcza: Konopka Jan, 4-ka 15.09.1982. Druk/rkp. Ksenkopia, k. 1, s. 2.

1/2/1

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ ZARZĄD GŁÓWNY

L. dz.

Warszawa, dnia 8.03 1965 r.

ul. Rutkowskiego Nr 15, tel. 634-00
konto NBP IV O/M Nr 1520-9-4276

Ob. Swieprawska Maria
w domu ul. Armii Czerwonej 16.

Główna Komisja Weryfikacji Odznaczeń na posiedzeniu w dniu 18.02.65
zweryfikowała odznaczenie
nadane Obywatelowi w okresie okupacji przez 2-165 AB

Wniosek o weryfikację odznaczenia został przesłany w dniu 5.03.65
do Departamentu Kadr MON w celu udania zaświadczenia (legitymacji).

O terminie wręczenia legitymacji zostanie Obywatel powiadomiony oddzielnym
pismem. -

• Galanteria Tamka 33 — z. 68 n. 5000

Zastawca Kier. Zr.
Odbiorca

SWIEPRAWKA Maria

c. Władysława

z udziałem
w walkach z hitlerowskim okupantem
w latach 1939 - 1945
został przez kompetentne władze
odznaczony

**SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI
Z MIECZAMI**

DEPARTAMENT KADR MON
[Signature]

ZASWIADCZENIE

Nr DK-2165/W

Warszawa

dnia 28 luty 1965 r.

1/2/2
Menczka Jan plk. w st. spow. ps Szymon "Rola"
Marszałek ul. Orzechowa 4 m 124
nazwisko, imię, pseudonim i adres
składającego oświadczenie
tel. 47-43-95

Marszałka, dnia 15.09 1982 r.
miejscowość

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): od 15.02.1940 do 31.03.1943 r. w L.W.Z. - AK w formacji "Obrocy" m. Warsz.
od 31.03.1943 - 31.03.1945 r. w Sztabie Podokręgu "Obrotu-Tuchola" ps. "Szymon Rola"
świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej
przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer F.W. 2371134
wydanym
dnia 3 września 1964 r. przez K.P.M.O - Łomża

oświadczam

ze Ob. Maria Śmieprawska syn (córka) Władysław
urodz. dnia 7.08. 1916 r. w Łomży
jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ca) oświadczenie i czasokres od — do): od 15.02.42 do 19.08.1944 r. byłem łomżyńskim powiat.
Nowo w Obrotu, następnie w podokręgu "Obrotu-Tuchola" pod dowództwem
plk. Ludomira Wysockiego

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Marysia" i pełnił(a) funkcje — brał udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): Ob. Śmieprawska

działalność przekierowano na terenie podziemia w Warszawie, następnie prowadził łączność z oddziałami Podokręgu na terenie Podziemnego Marszałka, w związku z tym wielokrotnie przekraczał granice "Generalnej Guberni" w warunkach zagrożenia życia.

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPREZENTOWANYCH
ARCHIWUM ZAKŁADOWE

zaświadcza z życzliwością niniejszego pisma o jego uwierzytelnieniu
odpisu/kserokopii z dokumentem przechowywanym pod

Nr ewidencyjnym K 9048101

Warszawa, dnia 10.02.2009 r.

Ważny! Oświadczenie nie może być opublikowane w WiD powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej N 2085/B
Stowarzyszenie Wzajemnej Użyteczności
wydanej przez Zarząd Wojewódzki w Warszawie (Białymostku) i numer zaświadczenia
Zarząd Wojewódzki w Warszawie
42 9372 W 80303
02-670 - Warszawa
Własnoręczność podpisu stwierdza się:

SEKRETARZ

pieczęć i podpis odpowiednich władz

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Kowicka

nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko

IV. Korespondencja:

- 7.12.2009 - list Jacka Nalewa - Świeprawskiego do Fund.
Msp. oryginał i kserokopia, k. 2, s. 1-2
- 4.08.2010 - list Jacka Nalewa - Świeprawskiego do Fund.
Msp. oryginał, k. 1, s. 3.
- 2.09.2010. list Fundacji (Anny Rojewskiej) do Jacka
Nalewa - Świeprawskiego. Msp. kserokopia, k. 1, s. 4.

1

IV | 1

Warszawa, 07 grudzień 2009

Jacek Nałęcz-Świeprawski
02-793 Warszawa
Ul.
Te.

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Kobiet
Ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

Dotyczy: Działalności w Ruchu Oporu w okresie II Wojny Światowej.

z d. Krupelowej

Jestem synem Marii Świeprawskiej i w jej imieniu proszę o przesłanie dokumentów związanych z jej działalnością w Ruchu Oporu w okresie II Wojny Światowej.

Mara Świeprawka używała pseudonimu „Marysia”

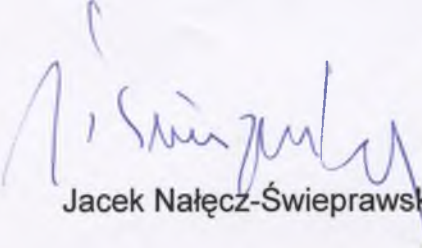
Gromadzę dokumenty związane z działalnością konspiracyjną Matki i będę Państwu zobowiązany za przesłanie kopii dokumentów związanych z Jej pracą w konspiracji oraz dokumentów na podstawie których Matka została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami nadanym w okresie okupacji przez Dowództwo AK.

Do Państwa zostałem skierowany przez Archiwum Akt Nowych z 02-103 Warszawa, ul. Hankiewicza 1.

Poniżej załączam:

1. Pismo Związku Bojowników o Wolność i Demokrację z 8.03.1965
2. Zaświadczenie nr DK-2165/W z 28 lutego 1965 o nadaniu odznaczenia
3. Życiorys Marii Świeprawskiej otrzymany z Urzędu do Spraw Kombatantów
4. Oświadczenie świadka Jana Konopki z 15.09.1982 otrzymane z Urzędu j.w.

Z poważaniem

Jacek Nałęcz-Świeprawski

10/2

Warszawa, 07 grudzień 2009

Jacek Nałęcz-Świeprawski
02-793 Warszawa
Ul.
Te.

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Kobiet
Ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

Dotyczy: Działalności w Ruchu Oporu w okresie II Wojny Światowej.

Jestem synem Marii Świeprawskiej i w jej imieniu proszę o przesłanie dokumentów związanych z jej działalnością w Ruchu Oporu w okresie II Wojny Światowej.

Mara Świeprawska używała pseudonimu „Marysia”

Gromadzę dokumenty związane z działalnością konspiracyjną Matki i będę Państwu zobowiązany za przesłanie kopii dokumentów związanych z Jej pracą w konspiracji oraz dokumentów na podstawie których Matka została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami nadanym w okresie okupacji przez Dowództwo AK.

Do Państwa zostałem skierowany przez Archiwum Akt Nowych z 02-103 Warszawa, ul. Hankiewicza 1.

Poniżej załączam:

1. Pismo Związku Bojowników o Wolność i Demokrację z 8.03.1965
2. Zaświadczenie nr DK-2165/W z 28 lutego 1965 o nadaniu odznaczenia
3. Życiorys Marii Świeprawskiej otrzymany z Urzędu do Spraw Kombatantów
4. Oświadczenie świadka Jana Konopki z 15.09.1982 otrzymane z Urzędu j.w.

Z poważaniem

Jacek Nałęcz-Świeprawski
Jacek Nałęcz-Świeprawski

POTWIERDZENIE NADANIA

przesyłki poleconej nr 112849531

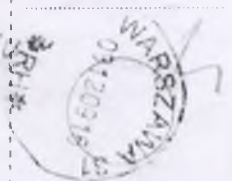
wypełnia nadawca

NADAWCA: Jacek Nałęcz-Świeprawski
Bolesława Prusa 7
02-793 Warszawa
kod pocztowy

Oplata 3 zł gr

Uwagi

ADRESAT: Archiwum i Muzeum Pomorskie AK i WSK
Podmurna 93
87-100 Toruń
kod pocztowy

Podpis przyjmującego

IV/3

Warszawa, 04 sierpień 2010

Jacek Nałęcz-Świeprawski
02-793 Warszawa
Ul. F
Tel.

FUNDACJA	
"Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	30. 08 2010
L. dz.	1663/WJSk-412/10
Załączniki	Dotyczy:
Referent:	Działalności Marii Świeprawskiej w Ruchu Oporu w okresie II Wojny Światowej.

Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej
Ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

Pani Anna Rojewska

Szanowna Pani !

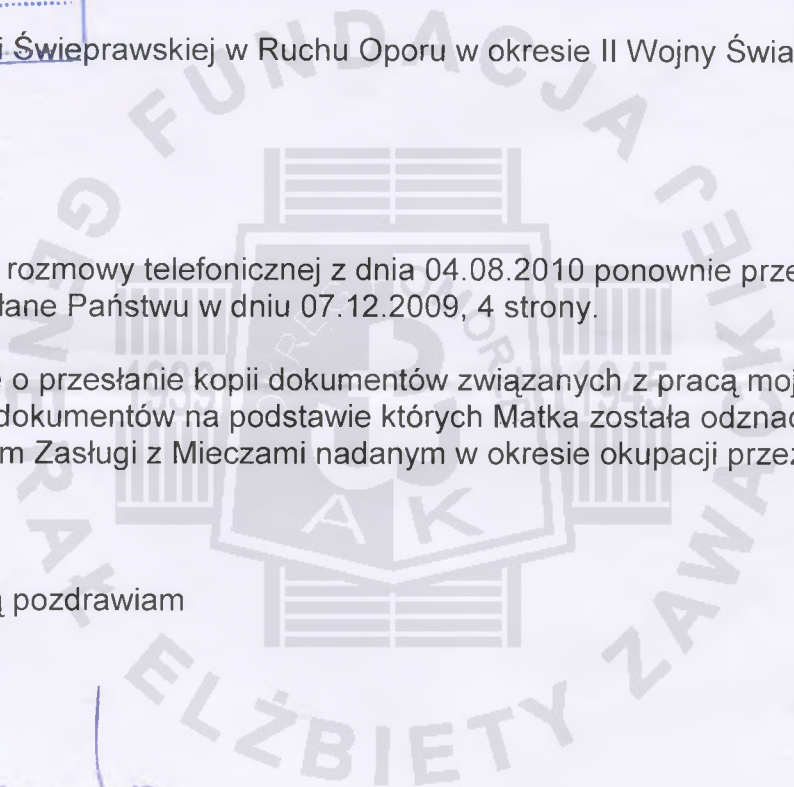
W nawiązaniu do rozmowy telefonicznej z dnia 04.08.2010 ponownie przesyłam dokumenty przesłane Państwu w dniu 07.12.2009, 4 strony.

Uprzejmie proszę o przesłanie kopii dokumentów związanych z pracą mojej Matki w konspiracji oraz dokumentów na podstawie których Matka została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami nadanym w okresie okupacji przez Dowództwo AK.

Serdecznie Panią pozdrawiam

Z poważaniem

Jacek Nałęcz-Świeprawski

15/4

**FUNDACJA
GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ**
ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. PODMURNA 93 • TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO: 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244 • KRS 00000 41692

*odpisać na pismo z 4.08.2010.
4plsz 30 08 2010*

Toruń, 2.09.2010

L. ol. 2393/24-512/10

Pan Jacek Nałęcz- Świeprawski
ul. 1
02- 793 Warszawa

Szanowny Panie,

Uprzejmie informuję, iż na podstawie przysłanych przez Pana dokumentów dotyczących działalności konspiracyjnej w AK Pana Mamy Marii Świeprawskiej ps. "Marysia" w Fundacji General Elżbiety Zawackiej w Dziale Archiwum WSK została założonateczka osobowa o numerze inwentarza 4023/WSK. Jestem ogromnie wdzięczna Panu, ponieważ dotychczas nie posiadaliśmy w Fundacji żadnych informacji o działalności Marii Świeprawskiej.

Odnosnie sprawy, o którą mnie Pan pyta i oczekuje odpowiedzi sądzę, że najważniejszy dokument dotyczący odznaczenia Matki Pana Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami znajduje się w Pana posiadaniu, a jest to zaświadczenie nr. DK - 2165/W wydane 28.02.1965r. przez Szefa Departamentu Kadr ówczesnego Ministerstwa Obrony Narodowej.

Zaświadczenie to jest najważniejszym dokumentem, bowiem mówi o weryfikacji. Wiele osób posiada odznaczenia, które nie są zweryfikowane, a wówczas są nie uznawane. Podstawą weryfikacji musiał być wniosek, który ZBOWiD wysłał do Ministerstwa Obrony Narodowej wraz z pismem z 8.03.1965r. i tam musi Pan jego szukać. Wszelkie odznaczenia żołnierzom AK nadawał Komendant Sił Zbrojnych w Kraju. Byłyby one jednak później weryfikowane na wniosek ZBOWiD.

Jest mi przykro, że nie mogę pomóc Panu. Serdecznie pozdrawiam i życzę by udało się Panu załatwić sprawę weryfikacji odznaczenia. Proszę przyjąć nasz aktualny Biuletyn Fundacji.

Z poważaniem:

Anna Rojewska

Anna Rojewska dokumentalistka Archiwum WSK

T. 4023 | WSK

AK
W-da

++
NATECZ - ŚWIEPRAWSKA Maria

z d. Kujaw
ps. "Marysia"

v. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe karty
informacyjne: 1

i

J. 4023/WSK

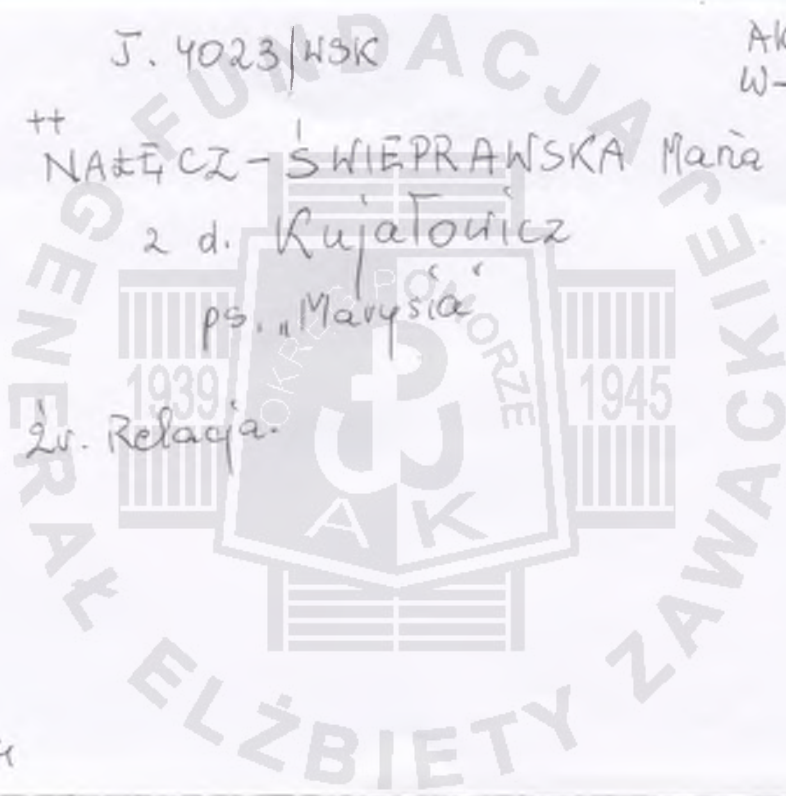
AK
W-4a

++
NAŁĘCZ - ŚWIEPRAWSKA Małona
2 d. Rujatowicz

ps. „Marysia”

źr. Relacja.

B. Rojek 2014

NATECJA ŚNIEPRAJSKA Maria

